

як помилки, але так само як певний поштовх, стимул до розвитку. Саме через це теорія марксизму так швидко «захопила» світ на початку ХХ ст., але й так само швидко вже наприкінці ХХ ст. втратила свої позиції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ойзерман Т. И. Амбивалентность социалистической (коммунистической) теории марксизма / Т. И. Ойзерман // Вопросы философии. – 2008. – № 11. – С. 32-44.
2. Котельников М. Е. Маркс и ХХІ век / М. Е. Котельников // Вопросы философии. – 2008. – № 11. – С. 45-51.

Наук. кер. - Опанасюк В.В., *ст. викл.*

ЗОВНІШНЯ ТРУДОВА МІГРАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ: ПОДОЛАННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Вініченко Т. С., Ю-74

Домінуючою тенденцією процесу глобалізації є міграція робочої сили. Формування в Україні економіки відкритого типу, спрямування на інтеграцію у міжнародне економічне співтовариство, відміна державної монополії на проведення зовнішньоекономічної діяльності висувають до переліку першочергових завдань дослідження процесів зовнішньої міграції робочої сили з метою вироблення відповідної державної політики та формування раціональних механізмів їх державного регулювання.

Науковці виділяють низку причин трудової міграції, а саме: високий рівень безробіття; низький рівень життя і заробітної плати; непотрібність фаху на Батьківщині; зникнення деяких галузей виробництва або значне їх скорочення; економічна нерозвиненість окремих регіонів або неповна їх переорієнтація на ринкову економіку тощо.

Аналіз наслідків трудової міграції нашою хує на думку про неможливість їх однозначної оцінки.

Збільшення грошової маси призводить до зростання цін; дешеві імпорتنі товари, привезені "човниками", створюють конкуренцію товарам вітчизняного виробництва. Вплив заробітків за кордоном на розвиток дрібного бізнесу доволі скромний внаслідок податкового тиску, відсутності дешевих кредитів, труднощів з реєстрацією підприємства, зневіри громадян у перспективах малого бізнесу. Зовнішня трудова міграція руйнує трудові колективи, здатна спричинити дефіцит робочої сили у певних галузях та регіонах. Еміграція часто завдає шкоди

інтелектуальному потенціалу країн-експортерів робочої сили. Заподіяна шкода при цьому визначається не стільки кількістю спеціалістів, що емігрували, скільки значенням їх діяльності для країни. Під впливом еміграції відбуваються негативні зміни у віковій та статевій структурі населення України. Серед тих, хто залишає країну в пошуках роботи і заробітку, переважають чоловіки працездатного віку. А тому в Україні спостерігається старіння нації та зростання питомої ваги жінок у загальній чисельності населення. Негативні наслідки еміграції відчувають і самі мігранти. Приймаючи рішення емігрувати, люди піддають себе ризику, адже ніхто з них не знає як складеться їх життя на новому місці. Цей ризик зростає, якщо еміграцію організовують сумнівні посередники. Тоді виникає реальна небезпека стати жертвами торгівлі людьми.

Усе перелічене позначимо як негативні наслідки виїзду наших співвітчизників за кордон на заробітку.

Однак, наслідки міжнародної трудової міграції як для України так і для окремих її регіонів мають і позитивний характер.

Так, важливу соціально-економічну роль відіграє зменшення напруги на ринку праці. Приватні трансферти трудових мігрантів використовуються для придбання та ремонту житла, забезпечення дітей освітою. Так само до позитивних наслідків еміграції робочої сили можна віднести те, що в країнах-експортерах зменшується рівень безробіття, знижується соціальна нестабільність. Значні кошти, які надходять від заробітчанин, підвищують попит і таким чином стимулюють виробництво. Зовнішня трудова міграція є джерелом досвіду, знань, міжособистісних контактів, школою бізнесу та ринкової діяльності.

Суперечливість явища трудової міграції підводить до висновків про те, що основний зміст політики держави у відповідній сфері має полягати у мінімізації її негативних наслідків, максимальному використанні позитивних для громадян (у тому числі - працівників-мігрантів) та суспільства результатів. Політика регулювання трудової міграції має виходити з того постулату, що право громадянина, який виїжджає за кордон, є невід'ємним від його права на гідний рівень життя вдома, тобто права мати роботу або власну справу, яка б дозволяла реалізувати себе, забезпечити добробут сім'ї.

Наук. кер. - Опанасюк В.В., *ст. викл.*